

Algemene Ledenvergadering 17 oktober 2024**Jaarverslag oktober 2023- september 2024****1. Inleiding**

Het, wegens de een maand eerder geplande ALV en congres, korte verenigingsjaar begon met een zeer succesvol congres over femicide en dwingende controle op 16 november 2023. Voor het eerst in de bijna twintig jaar die de VVR in de huidige vorm bestaat moest een wachtlijst worden aangelegd, omdat het aantal aanmeldingen de capaciteit van de zaal verre overtrof.

2. Bestuur en ledenadministratie

Het bestuur bestond dit verslagjaar uit Leontine Bijleveld (voorzitter), Ariane Hendriks (algemeen bestuurslid), Mieke van den Bergh (penningmeester), Zaza van de Koppel (student-bestuurslid), Maaïke Visser (algemeen bestuurslid), Luna Vollebregt (secretaris). Myriam El Khababi draaide vanaf maart mee als aspirant bestuurslid.

De ledenadministratie is gedurende het verslagjaar, net als de voorgaande jaren maar wel voor het laatst, tegen een vrijwilligersvergoeding gedaan door (niet-bestuurslid) Toos Verhaar. Zij had ruim te voren laten weten wanneer ze met pensioen zou gaan en daar is op de ALV van 16 november 2023 ook bij stil gestaan. Na een kennismakingsgesprek met de nieuwe NJCM coördinator, Tessa Assies, in februari kon voorzitter Leontine Bijleveld het bestuur melden dat het NJCM in principe de werving zou doen voor een opvolger. De opvolger zou namelijk de secretariële werkzaamheden voor het NJCM als hoofdtaak doen, naast de ledenadministratie voor de VVR en voor de KNVIR. VVR-voorzitter Bijleveld en penningmeester Mieke van den Bergh hebben meegedacht over de vacaturetekst.

Met een lunch nam een aantal (oud-)bestuursleden in juli afscheid van Toos Verhaar, die vanaf de oprichting de ledenadministratie had gedaan. Tevens is kennisgemaakt met de opvolger Grey Ravelli.

Het bestuur heeft in totaal zeven keer (online) vergaderd en heeft tussendoor via email, app en telefoon contact gehouden en besluiten genomen. Van (oud-) bestuurslid Sara Ety, die zich na zes jaar bestuurslidmaatschap niet herkiesbaar had gesteld, werd afscheid genomen met een etentje.

3. Bijeenkomsten & vervolgactiviteiten**Jaarcongres 16 november 2023**

Het jaarcongres over 'femicide en dwingende controle' vond plaats op 16 november 2023. Het was een geanimeerde bijeenkomst onder leiding van dagvoorzitter Margreet de Boer met zo'n 75 deelnemers, waaronder een aantal nieuwe leden. Sprekers waren: Kathinka Lünemann (Verweij-Jonker Instituut), Prof. Wilma Duijst (Maastricht

University), Berte van Heemst en Judith van Schoonderwoerd den Bezemer (beiden Openbaar Ministerie Rotterdam) en Ine Avontuur (advocaat). Een uitgebreid verslag is te vinden op de [VVR-website](#).

Bijeenkomst Gelijke beloning

Op 28 maart 2024 vond een bijeenkomst plaats over de in 2023 aangenomen EU [Richtlijn transparante beloning M/V 2023/970](#). Zaza van de Koppel hield een inleiding hierover, met Laura van Stein (beleidsadviseur vrouwenstrategie bij de FNV) en Marlies Vegter van Bureau Clara Wichmann als coreferenten. Beiden vertelden over wat ze in eigen organisaties wat betreft gelijk loon zaken tegen kwamen. Pauline de Casparis zat de geanimeerde bijeenkomst met een twintigtal deelnemers voor.

Symposium "Sekswerk, stigma en verzet in tijden van repressie"

Twee recente dissertaties waren aanleiding voor dit symposium op 27 september 2024 dat de VVR organiseerde in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam en SekswerkExpertise, platform voor de verbetering van de positie van sekswerkers. Oud VVR-bestuurslid Marjan Wijers onderzocht de rol van mensenrechten in het politieke en juridische debat over sekswerkbeleid in Europa. Het symposium had nog niet plaatsgevonden toen het jaarverslag geschreven werd maar de aanmeldingen (bij info@vrouwenrecht.nl) stroomden binnen.

Werkgroepen

- Werkgroep sociaal en Europees recht

Leden van de werkgroep dachten mee over enige proefprocedures over diverse aspecten van de rechtspositie van huishoudelijke personeel (geen nieuwe uitspraken in dit verslagjaar). Van werkgroepslid Caroline de Graaf kon een [uitspraak over schadevergoeding én billijke vergoeding na zwangerschapsdiscriminatie](#) op de website gepubliceerd worden (incl. verwijzing naar een noot in de JAR). Malva Driessen en Leontine Bijleveld schreven een [noot](#) over een [nieuwe uitspraak van de CRvB](#) over zwangere zelfstandigen en art. 11 lid 2 onder b van het VN-Vrouwenverdrag. Erelid Eva Cremers schreef een [noot](#) in de JAR over de toekenning van een transitievergoeding aan een pleger van ernstige seksuele intimidatie. Naar aanleiding van een via de website binnen gekomen vraag aan de werkgroep schreef Leontine Bijleveld twee [opinies](#) en een [noot](#) in de JAR over de korting van nabestaandenpensioenen bij (groot) leeftijdsverschil tussen partners

- Werkgroep personen- en familierecht

De werkgroep is niet bij elkaar geweest in het verslagjaar, maar de leden hebben wel activiteit ontplooid. Zo is er namens de VVR overleg gevoerd met Valente en het Verwey Jonker Instituut over het opzetten van een [onderzoek naar ervaringen van familierecht-advocaten met huiselijk geweld en internationale toetsingskaders](#). Het bestuur heeft besloten hiervoor middelen uit het CLWI-VVR-fonds ter beschikking te stellen – het maximale bedrag van € 3.000. De [enquête](#) voor dit onderzoek kon begin september uitgezet worden. Van werkgroep-lid Ine Avontuur is een [artikel in NJB](#) gepubliceerd.

- Tijdelijke werkgroep naamrecht

De werkgroep heeft ten behoeve van twee advocaten die met een procedure bij het Hof inzake naamrecht bezig waren een dossier met relevante documentatie ter beschikking gesteld.

- De werkgroep migratierecht en de werkgroep geweld tegen vrouwen hebben dit jaar geen activiteiten ondernomen.

4. Lobbyactiviteiten

Internetconsultatie initiatief wetsvoorstel abortus is zorg

Het bestuur heeft, na enige interne discussie, een [inbreng van de VVR](#) vastgesteld voor de internetconsultatie betreffende het initiatief wetsvoorstel abortus is zorg. Ter voorbereiding daarvan is van gedachten gewisseld in de Vrije Keuze Coalitie. Voorts hebben Maaïke Visser en Leontine Bijleveld deelgenomen aan de invitational conference van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie en Bureau Clara Wichmann op 1 februari 2024.

Internetconsultatie voorontwerp wet aanpassing regeling dienstverlening aan huis

Pas medio juni 2024 werd de internetconsultatie geopend over de noodzakelijke wetswijziging vanwege de baanbrekende [uitspraak van de Centrale Raad van Beroep](#) dat uitsluiting van Pgb-zorgverleners van de sociale zekerheid verboden discriminatie is (30 maart 2023). De VVR was nauw bij de procedure betrokken en heeft dan ook een [inbreng](#) geleverd voor de internetconsultatie. Daarvoor is overleg gepleegd met deskundige leden in de VVR.

5. Overige activiteiten

Stel psychisch geweld strafbaar

Ter gelegenheid van 8 maart, internationale vrouwendag, heeft de VVR op de [website](#) de oproep van onder meer Amnesty International om psychisch geweld strafbaar te stellen ondersteund. Daarbij zijn alle in deze relevante VVR brieven en standpunten op een rijtje gezet.

Brief aan informateurs over verbetering veiligheid van sekswerkers

De VVR was gevraagd om een brief aan de informateurs te ondertekenen met een pleidooi om waar het bevorderen van veiligheid centraal leek te staan bij de gesprekken tussen partijen om een coalitie-akkoord te sluiten, de veiligheid van sekswerkers niet te vergeten. Het bestuur vond dat de inhoud van de brief in overeenstemming was met eerder ingenomen standpunten en heeft de [brief](#) ondertekend.

Schaduwrapportage VN-Vrouwenverdrag 2.0 2024

Zoals gebruikelijk heeft een aantal (bestuurs)leden van de VVR een actieve bijdrage geleverd aan de [schaduwrapportage VN-Vrouwenverdrag 2024](#). Ondertekening (juni 2024) was een logisch sluitstuk van dit proces. De schaduwrapportage is begin juli opgestuurd naar Genève.

Schaduwrapportage thematische evaluatie Verdrag van Istanbul

In februari 2024 bleek GREVIO, het toezichthoudend expertcomité op het Verdrag van de Raad van Europa tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld de eerste thematische evaluatie wat betreft Nederland ter hand te gaan nemen. De VVR heeft een actieve inbreng geleverd. Ondertekening van de [schaduwrapportage](#), augustus 2024, was een logisch vervolg daarvan.

6. Nieuwsbrieven, website en sociale media

- Er zijn vijf nieuwsbrieven aan de leden verstuurd met aankondigingen en nieuws. Na verschijnen is de nieuwsbrief op de website vrij toegankelijk.

- Website bezoek: in verslagperiode (september 2023-augustus 2024) hebben per maand zo'n 880 personen de [VVR website](#) bezocht. Dit is iets minder dan het vorige jaar. Drie kwart van de bezoekers is via een zoekmachine op de website terecht gekomen en 3% via social media. Iets meer dan de helft gebruikt een smartphone of tablet (vorige verslag periode was het nog iets minder dan de helft). De meest bezochte pagina's betreffen de [uitspraak van Rechtbank Zeeland](#) over psychische minderhandeling in augustus 2021 (1540 views – ook vorig jaartopscoorer), de aankondiging van het VVR congres over femicide in november 2023 (969 views) en een [artikel van Ariane Hendriks](#) over huiselijk geweld.
- Regelmatig melden zich mensen via de contactformulieren op de website. Als het individuele problematiek betreft verwijst de VVR door naar rechtshulpverleners, bij voorkeur de leden die zich op de website presenteren. Waar het om algemene problematiek gaat probeert het bestuur de kwestie op te pakken of naar andere organisaties te verwijzen. En soms leidt het tot principiële rechtszaken waar de VVR tekent voor inhoudelijke ondersteuning. Voorbeelden zijn de rechtszaken van PGB-zorgverleners die uitgesloten waren van sociale zekerheidsrechten. In het verslagjaar kwam de eerder genoemde kwestie van korting wegens (groot) leeftijdsverschil bij nabestaandenpensioenen op deze wijze bij de VVR binnen.
- De online [jurisprudentiedatabase](#) is dit verslagjaar meerdere malen aangevuld.
- In de rubriek '[opinie van leden](#)' zijn vijf stukken geplaatst.
- De VVR is sinds september 2014 actief op twitter, nu X, met [@vrouwenrecht](#). Het account wordt beheerd door oud-bestuurslid Ingrid Vledder. Het account heeft 800 volgers. Er worden regelmatig, in de regel op wekelijkse basis, berichten gedeeld vanuit het account. Niet lang voor de jaarvergadering heeft het bestuur besloten te stoppen met X, vanwege de sinds de overname door Musk toenemende racistische en seksistische teneur van te veel berichten.
- De LinkedIn-[pagina](#) van de VVR, waarop het bestuur de volgers op de hoogte hield van relevante ontwikkelingen, had 358 volgers. Ook is in augustus 2023 een [instagram account](#) aangemaakt.

7. Samenwerking en netwerken

De VVR zet, zoals onder meer blijkt uit de voorgaande paragrafen, net als de voorgaande jaren vooral in op samenwerking met andere organisaties ten behoeve van activiteiten zoals bijeenkomsten, schaduwrapportages, lobbybrieven en petitie's.

8. Ledenontwikkeling

Eind 2023 telde de VVR 89 leden met volledig betaald lidmaatschap, 18 studenten en 23 senioren (AOW en/of uitkeringsgerechtigd) – zie ook de financiële stukken.